

Vezetői összefoglaló

Mivel a logisztika inkább tudomány, tevékenység, mint konkrétan körülhatárolható iparág, ezért a szektor elemzését általános bemutatással kezdjük részletesen kitérve a mai magas színvonalú logisztikai folyamatok és logisztikai igények kialakulására. Ennek részeként kitérünk a logisztikai központok jelentőségének, s azok gazdaságra gyakorolt hatásának kifejtésére. A logisztikai fejlődési lehetősége szorosan összekapcsolódik a közlekedés helyzetével, így elemezzük a hazai közlekedés helyzetét összehasonlítva az EU és a környező országok közlekedésével. A hazai logisztikai szektor fejlődésének bemutatását a logisztikai szolgáltatások piacának kialakulásával kezdve a regionális logisztikai központok kiépülésén át a legújabb vállalati beruházási tervek részletezésével és a szállítási ágazat elemzésével tesszük teljessé. Majd rövid távú prognózisunkban kifejtjük, hogy miért várható a logisztika további felértékelődése Magyarországon, valamint kitérünk a hazánk EU tagságának egyes alágazatokat érintő várható hatásaira. A szektort érintő szabályozási környezet bemutatását az EU közös közlekedéspolitikájának részeként taglaljuk. A szektorelemzés záró fejezete a logisztikáról összefoglaló értékelést adó SWOT elemzés. Az elemzés során az alábbi főbb megállapításokra jutottunk.

Hazánk elmúlt évtizedben felmutatott lendületes gazdasági növekedése, új piacok megnyílása, az ipar, kereskedelem, szállítás fejlődése, valamint Magyarország európai központi fekvése lehetővé tette, hogy a logisztika rendkívüli fejlődésen menjen keresztül, aminek minden bizonnyal újabb lendületet ad hazánk 2004. májusi uniós csatlakozása. Csatlakozásunk előkészületi ciklusa a logisztika számára már annak jegyében telt, hogy megteremtse annak a lehetőségét, hogy Magyarország egyrészt regionális logisztikai központi szerepet tölthessen be az Európai Unióban, másrészt az uniós keleti kapujaként az EU-n belüli és kívüli –, elsősorban a keleti és balkáni – országok között összekötő kapocs legyen a kereskedelem, áruszállítás, s ehhez kapcsolódó logisztikai tevékenységek terén.

Napjaink logisztikai folyamatait a rövidebb rendelési ciklusok, a kisebb volumenű és nagyobb gyakoriságú, ugyanakkor magasabb megbízhatóságú kiszállítások, a termék-életciklushoz igazodó szállítási szokások, a logisztikai partnerek közötti szorosabb kapcsolatok, a logisztikai tevékenységek outsourcingja, valamint az egyre nagyobb mértékű újrahasznosítási (recycling) törekvések jellemzik. A kisebb volumenű és nagyobb gyakoriságú szállítások irányába történő elmozdulás következménye, hogy a szállítások száma intenzívebben nő, mint a szállított áruk volumene. Mindez a szállítási költségek, s egyúttal a környezetterhelés fokozott növekedését is okozza.

A termelési együttműködési kapcsolatok elmélyülésével, a szállított áruk között növekszik a magasabb hozzáadott értékű termékek súlya, s ez a mind magasabb színvonalú logisztikai szolgáltatások iránti igényt fokozza. Emellett az általános vállalati specializációs folyamatok, a gyártási mélység csökkenése (az erőforrások alaptevékenységre való összpontosítása), a növekvő outsourcing miatt többszörös fuvarigény jelenik meg, amely szintén a logisztikai kiszolgálás erőteljes fejlődését kívánja meg.

Magyarország sok szempontból lépést tudott tartani a fent említett gazdasági-vállalati folyamatokkal az európai mércével is fejlettnak mondható logisztikai szolgáltató központok épülésével-fejlesztésével. Ugyanakkor infrastrukturális területen, amely elsősorban a közlekedést jelenti, jelentős elmaradás jellemzi hazánkat az EU-átlaghoz képest. Harmadrészt, bár az elmúlt években történtek lépések a gazdaságpolitikai vezetők részéről, hogy a kis- és középvállalatok megfelelően be tudjanak kapcsolódni a transz-európai ellátási láncba, amely a fejlett logisztikai eszközökhöz, szolgáltatásokhoz történő fokozottabb elérésében nyilvánult meg, mégis további támogatás szükséges ezen vállalatoknak, hogy hatékonyabban tudjanak bekapcsolódni az országon belüli és a nemzetközi vállalatok közötti együttműködési folyamatba. A fejlesztésük és a belföldi/nemzetközi szállítási/logisztikai láncba való megfelelő bekapcsolásuk az életben maradásuk feltétele.